

Βρυξέλλες, 14 Οκτωβρίου 2024
(OR. en)

14458/24

Διοργανικός φάκελος:
2024/0246(NLE)

FISC 196
ECOFIN 1139

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	10 Οκτωβρίου 2024
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2024) 447 final
Θέμα:	Πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/593 με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να θεσπίσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2024) 447 final.

συνημμ.: COM(2024) 447 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.10.2024
COM(2024) 447 final

2024/0246 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/593 με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να θεσπίσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹ (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να εφαρμόζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 11 Απριλίου 2024, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να παρεκκλίνει από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας ΦΠΑ, ώστε να μπορεί να συνεχίσει να επιβάλλει την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση. Η παρούσα παρέκκλιση παύει να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2024. Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 12ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Ιταλική Δημοκρατία. Με επιστολή της 13ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ιταλική Δημοκρατία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Μετά την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593², η Ιταλική Δημοκρατία θέσπισε ένα γενικευμένο σύστημα υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης, το *Sistema di Interscambio* (SdI), επίσης σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2017, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιταλίας για το 2017³. Αυτό το μέτρο επεκτάθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2251⁴, η οποία συμπεριέλαβε στο πεδίο εφαρμογής του μέτρου τους υποκειμένους στον φόρο που επωφελούνται της απαλλαγής για τις μικρές επιχειρήσεις όπως προβλέπεται στο άρθρο 282 της οδηγίας ΦΠΑ.

Η Ιταλία υποστηρίζει ότι το μέτρο, το οποίο αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, στην απλούστευση της φορολογικής συμμόρφωσης, στην αποδοτικότερη είσπραξη των φόρων και στον εκσυγχρονισμό της ιταλικής παραγωγής, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις διοικητικές δαπάνες για τις επιχειρήσεις, έχει επιτύχει πλήρως τους στόχους του.

Όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής στον τομέα του ΦΠΑ, το μέτρο έχει ενισχύσει τις ικανότητες της φορολογικής διοίκησης, μειώνοντας τον χρόνο που απαιτείται για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απάτης και της φοροδιαφυγής στον τομέα του ΦΠΑ και βελτιώνοντας τη δυνατότητα ανάλυσης κινδύνου. Επιπλέον, το μέτρο αποδείχθηκε αποτελεσματικό λειτουργώντας προληπτικά, δεδομένου ότι απέτρεψε τόσο τη φοροδιαφυγή όσο και δόλιες συμπεριφορές των φορολογουμένων.

Παρόλο που δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με ακρίβεια το ποσό των εισπράξεων που προκύπτει άμεσα από την εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η Ιταλία υπέβαλε ορισμένες εκτιμήσεις. Προκειμένου να επαληθεύσει κατά πόσον το υπόλοιπο για το οποίο δεν υπάρχει λογιστική καταχώριση οφείλεται ακριβώς στην εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η Ιταλία διενήργησε μικροανάλυση. Περιορίζοντας την ανάλυση

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² ΕΕ L 99 της 19.4.2018, σ. 14.

³ ΕΕ C 261 της 9.8.2017, σ. 46.

⁴ ΕΕ L 454 της 17.12.2021, σ. 1.

σε λίγους οικονομικούς τομείς ιδιαίτερης σημασίας, διαμορφώθηκε μια ομάδα φορολογουμένων με σκοπό τη σύγκριση των συμπεριφορών τους όσον αφορά την υποβολή στοιχείων πριν και μετά την εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Μια οικονομετρική προσέγγιση, η οποία βασίστηκε στη χρήση της συνιστώσας B2C (επιχείρηση προς καταναλωτή) των ενεργών συναλλαγών ως παραδοχής αντιπαραδείγματος, επέτρεψε να διαπιστωθεί αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της αύξησης των εσόδων από τον ΦΠΑ και της καθιέρωσης της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Η παρέκταση των αποτελεσμάτων της ανάλυσης αντιπαραδειγμάτων στο σύνολο των φορολογουμένων οδηγεί σε συμπεράσματα που δεν διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που προκύπτουν μέσω της μεθοδολογίας βάσει πίνακα. Τα θετικά εναπομένοντα έσοδα που προέρχονται από τον ΦΠΑ, τα οποία δεν συνυπολογίζονται στον οικονομικό κύκλο, εκτιμώνται μεταξύ 1,7 και 2,0 δισ. EUR.

Επιπλέον, ενώ το 2019, πρώτο έτος εφαρμογής του μέτρου, η *Agenzia delle Entrate*, χάρη στους έγκαιρους ελέγχους των στοιχείων των τιμολογίων, εντόπισε και απέκλεισε απάτες και ψευδείς πιστώσεις ΦΠΑ ύψους σχεδόν 1 δισ. EUR, το 2022 το ποσό αυξήθηκε σε 9 δισ. EUR.

Όσον αφορά την απλούστευση της φορολογικής συμμόρφωσης, η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης έδωσε τη δυνατότητα στη φορολογική αρχή να θέτει στη διάθεση των φορολογουμένων προσυμπληρωμένες καταστάσεις αγορών και πωλήσεων, τον προγραμματισμό του περιοδικού διακανονισμού του ΦΠΑ, προσυμπληρωμένες ετήσιες δηλώσεις ΦΠΑ και προσυμπληρωμένα έντυπα πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων των φόρων προς καταβολή, συμψηφισμό ή διεκδικούμενη επιστροφή (με προτεραιότητα σε όσους χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική τιμολόγηση). Η ηλεκτρονική τιμολόγηση επέτρεψε την κατάργηση ορισμένων υποχρεώσεων, όπως είναι η αναφορά των στοιχείων των τιμολογίων για τις εγχώριες συναλλαγές, η υποβολή των δηλώσεων Intrastat για τις αγορές, η υποχρέωση παροχής λεπτομερών στοιχείων για τις συμβάσεις που συνάπτονται από εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, απλής μίσθωσης και ενοικίασης-μίσθωσης και η υποχρέωση αναφοράς των συναλλαγών που αφορούν παραδόσεις αγαθών από τη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου στην Ιταλία.

Από την 10η Φεβρουαρίου 2023, η *Agenzia delle Entrate* διέθεσε την πρώτη προσυμπληρωμένη ετήσια δήλωση ΦΠΑ, η οποία αφορούσε συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν το 2022, για όλους τους υποκειμένους στον φόρο που υπάγονται στο καθεστώς (περίπου 2,3 εκατομμύρια), οι οποίοι, εκτός από τη δυνατότητα να βλέπουν, να τροποποιούν, να συμπληρώνουν και να αποστέλλουν τη δήλωση μέσω ειδικού λογισμικού εφαρμογών, καθώς και να καταβάλλουν τον οφειλόμενο ΦΠΑ, μπορούν επίσης να τηλεφορτώνουν απλώς τα δεδομένα και να τα συγκρίνουν με εκείνα του δικού τους λογισμικού εφαρμογών.

Πρόσφατα κατέστησαν διαθέσιμες και άλλες λειτουργίες που επιτρέπουν την αλληλεπίδραση με τα συστήματα διαχείρισης των φορέων εκμετάλλευσης ή των μεσαζόντων τους, επιτρέποντας έτσι, με άμεσο και μαζικό τρόπο, την τηλεφόρτωση προσυμπληρωμένων δεδομένων και την ανταλλαγή πληροφοριών χρήσιμων για τη συμπλήρωση των εγγραφών στα μητρώα και των πληροφοριών που πρέπει να αναφέρονται στα έντυπα των δηλώσεων.

Ταυτόχρονα, η *Agenzia delle Entrate* προσφέρει μια διαδικτυακή υπηρεσία η οποία παρέχει στους υποκειμένους στον ΦΠΑ τη δυνατότητα να ελέγχουν, να τροποποιούν, αν είναι αναγκαίο, και να καταβάλλουν αυτομάτως το τέλος χαρτοσήμου που αναγράφεται στα τιμολόγια πωλήσεων που υπόκεινται στην εν λόγω εισφορά.

Σύμφωνα με την Ιταλία, η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης παρείχε άλλα οφέλη, διότι απλοποίησε τη διαδικασία τιμολόγησης, τόσο για τους εκδότες όσο και για τους αποκτώντες τα αγαθά ή τους λήπτες των υπηρεσιών, και επέτρεψε την ανάπτυξη συναφών υπηρεσιών που καθιστούν δυνατή την παρακολούθηση των επιχειρηματικών επιδόσεων σε πραγματικό χρόνο, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της διαχείρισης των ταμειακών ροών. Επιπλέον, στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, τα δεδομένα από την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμα για την ανάλυση των μεταβολών στην οικονομία που συνδέονται με την κρίση στον τομέα της υγείας και για τη θέσπιση των πλέον κατάλληλων μέτρων στήριξης.

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 και γι' αυτόν τον λόγο η Ιταλία ζήτησε να συνεχίσει να παρεκκλίνει από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας ΦΠΑ, ώστε να είναι σε θέση να συνεχίσει να επιβάλλει την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Ωστόσο, πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή⁵ (στο εξής: πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή) βρίσκεται επί του παρόντος υπό συζήτηση στο Συμβούλιο. Με την εν λόγω οδηγία θα τροποποιηθεί το άρθρο 218 και θα απαλειφθεί το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ. Η μεταρρύθμιση αυτή, μόλις εγκριθεί, θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, εξαλείφοντας την ανάγκη να ζητηθούν περαιτέρω παρεκκλίσεις από την οδηγία ΦΠΑ για την εφαρμογή των εν λόγω συστημάτων. Ως εκ τούτου, η άδεια που επιτρέπει στην Ιταλία να συνεχίσει να παρεκκλίνει από τα άρθρα 218 και 232 θα πρέπει να παραταθεί μόνο για την περίοδο που απαιτείται έως ότου τεθεί σε ισχύ η εν λόγω μεταρρύθμιση.

Συνεπώς, προτείνεται η παράταση της άδειας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Δεδομένης της σύντομης περιόδου για την οποία χορηγείται η εν λόγω παράταση, σε περίπτωση που η Ιταλία χρειαστεί να παρατείνει περαιτέρω την εν λόγω άδεια, δεν αναμένεται να χρειαστεί έκθεση.

• **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το άρθρο 218 της οδηγίας ΦΠΑ θέτει τα τιμολόγια σε χαρτί και σε ηλεκτρονική μορφή επί ίσοις όροις, προβλέποντας ότι τα κράτη μέλη αποδέχονται ως τιμολόγια όλα τα έγγραφα ή μηνύματα σε χαρτί ή με ηλεκτρονική μορφή. Σύμφωνα με το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ, η χρήση ηλεκτρονικού τιμολογίου υπόκειται στην αποδοχή του αποκτώντος τα αγαθά ή του λήπτη των υπηρεσιών. Η υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως εφαρμόζεται από την Ιταλία, παρεκκλίνει πράγματι από αυτές τις δύο διατάξεις.

Η παρέκκλιση μπορεί να εγκριθεί βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, για λόγους απλούστευσης της διαδικασίας είσπραξης του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Δεδομένου ότι, με βάση τα στοιχεία που υπέβαλε η Ιταλία, το μέτρο παρέκκλισης συνέβαλε τόσο στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής όσο και στην απλούστευση της είσπραξης των φόρων, η παρέκκλιση συνάδει με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής.

Η παρέκκλιση για την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση είναι επίσης σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου⁶ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2017, με την οποία συνιστάται «στην Ιταλία να λάβει μέτρα το 2017 και το 2018

⁵ COM/2022/701 final.

⁶ ΕΕ C 261 της 9.8.2017, σ. 46.

προκειμένου, μεταξύ άλλων, να επεκτείνει την υποχρεωτική χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και των ηλεκτρονικών πληρωμών».

Παρόμοιες άδειες, οι οποίες επιτρέπουν στη Γαλλία, την Πολωνία, τη Γερμανία και τη Ρουμανία να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας ΦΠΑ προκειμένου να εφαρμόσουν υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, χορηγήθηκαν με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/133 του Συμβουλίου⁷, την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/1003 του Συμβουλίου⁸, την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1551 του Συμβουλίου⁹ και την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1553 του Συμβουλίου¹⁰.

Η Επιτροπή εξέδωσε το 2020 την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: σχέδιο δράσης για δίκαιη και απλή φορολόγηση που στηρίζει τη στρατηγική ανάκαμψης»¹¹. Μία από τις δράσεις που προβλέπονται στο εν λόγω σχέδιο δράσης είναι η έγκριση από την Επιτροπή νομοθετικής πρότασης για τον εκσυγχρονισμό των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων ΦΠΑ. Όπως αναφέρεται στο σχέδιο δράσης, η εν λόγω πρόταση αναμένεται, μεταξύ άλλων, να συμβάλει στον εξορθολογισμό των μηχανισμών υποβολής στοιχείων που μπορούν να εφαρμοστούν για τις εγχώριες συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται επίσης η ανάγκη περαιτέρω επέκτασης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Ως αποτέλεσμα του εν λόγω σχεδίου δράσης, η Επιτροπή ενέκρινε στις 8 Δεκεμβρίου 2022 την πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή, η οποία συζητείται στο Συμβούλιο. Με την εν λόγω οδηγία θα τροποποιηθεί το άρθρο 218 και θα απαλειφθεί το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ. Η μεταρρύθμιση αυτή, μόλις εγκριθεί, θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, εξαλείφοντας την ανάγκη να ζητηθούν περαιτέρω παρεκκλίσεις από την οδηγία ΦΠΑ για την εφαρμογή των εν λόγω συστημάτων. Για τον λόγο αυτόν, μόλις η εν λόγω πρόταση οδηγίας μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη, η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου δεν θα έχει πλέον καμία πρακτική αποτελεσματικότητα.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται η πρόταση, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και δεν συνιστά υποχρέωση.

Η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης πραγματοποιήθηκε ομαλά, χωρίς να δημιουργηθούν ιδιαίτερα προβλήματα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπέβαλε η Ιταλία, συνέβαλε στην επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων όσον αφορά την καταπολέμηση

⁷ EE L 20 της 31.1.2022, σ. 272.

⁸ EE L 168 της 27.6.2022, σ. 81.

⁹ EE L 188 της 27.7.2023, σ. 42.

¹⁰ EE L 188 της 27.7.2023, σ. 48.

¹¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:e8467e73-c74b-11ea-adf7-01aa75ed71a1.0017.02/DOC_1&format=PDF

της απάτης και της φοροδιαφυγής στον τομέα του ΦΠΑ, ενώ παράλληλα απλούστευσε την είσπραξη των φόρων.

Το πεδίο εφαρμογής του μέτρου καλύπτει όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται στο ιταλικό έδαφος μεταξύ υποκειμένων στον φόρο εγκατεστημένων στην Ιταλία. Ως εκ τούτου, οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του μέτρου, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 7 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/593. Επιπλέον, οι υποκείμενοι στον φόρο που διαθέτουν αριθμό μητρώου στην Ιταλία αλλά δεν είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός της εξαιρούνται επίσης από το πεδίο εφαρμογής του μέτρου, οπότε οι συναλλαγές στις οποίες παρεμβαίνουν δεν υπόκεινται σε υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Η Ιταλία θεωρεί ότι η επέκταση του πεδίου εφαρμογής στους υποκειμένους στον φόρο που επωφελούνται από την απαλλαγή για τις ΜΜΕ επέτρεψε τη συμπλήρωση του συστήματος, αποφεύγοντας τις ασυνέπειες και τα κενά πληροφόρησης, βελτιώνοντας παράλληλα τον διάλογο των μικρών επιχειρήσεων με τις φορολογικές αρχές, καθώς και την ψηφιακή τους ικανότητα και ανταγωνιστικότητα. Οι επιβαρύνσεις που συνεπάγεται η θέσπιση της υποχρέωσης αμβλύθηκαν με τη στήριξη που παρείχε η *Agenzia delle Entrate* όσον αφορά τις δωρεάν υπηρεσίες παραγωγής, διαβίβασης, λήψης και ψηφιακής αποθήκευσης ηλεκτρονικών τιμολογίων.

Πράγματι, η Ιταλική Υπηρεσία Εσόδων έχει διαθέσει δωρεάν διάφορες λύσεις, όπως ένα πακέτο λογισμικού για εγκατάσταση σε υπολογιστές ή μια εφαρμογή για κινητές συσκευές, που επιτρέπουν στους φορολογουμένους να προετοιμάζουν και να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά τιμολόγια με ευκολία. Τα εν λόγω μέτρα απαλλάσσουν τις εν λόγω εταιρείες από το τρέχον κόστος έκδοσης και επεξεργασίας τιμολογίων, όπως το κόστος εκτύπωσης ή αρχειοθέτησης, μειώνοντας παράλληλα τις πιθανότητες σφαλμάτων.

Επιπλέον, με την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση η Ιταλική Υπηρεσία Εσόδων είναι σε θέση να προσφέρει διάφορες ηλεκτρονικές υπηρεσίες στους φορολογουμένους. Επιπρόσθετα, πολλές υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων καταργήθηκαν λόγω της εφαρμογής της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Η παρέκκλιση είναι επίσης χρονικά περιορισμένη έως ότου οι εναρμονισμένοι κανόνες επιτρέψουν στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Συνεπώς, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και την απλούστευση της είσπραξης των φόρων.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτεινόμενη νομική πράξη: εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, η παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο με έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η Ιταλία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση για όλα τα τιμολόγια που εκδίδονται προς άλλους υποκειμένους στον φόρο ή

τελικούς καταναλωτές από υποκειμένους στον φόρο που είναι εγκατεστημένοι στο ιταλικό έδαφος. Επίσης, τα απλουστευμένα τιμολόγια, τα έγγραφα που εκδίδονται με βάση το άρθρο 219 της οδηγίας ΦΠΑ και τα τιμολόγια για απαλλασσόμενες πράξεις θα πρέπει να υπάγονται στην υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση. Οι μη εγκατεστημένοι υποκείμενοι στον φόρο μπορούν να επιλέξουν τη διαβίβαση των τιμολογίων τους μέσω του SdI.

Οι υποκείμενοι στον φόρο έχουν ήδη προσαρμόσει τα συστήματά τους ώστε να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Η μη επέκταση της άδειας θα σήμαινε ότι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την εν λόγω προσαρμογή θα είναι μη ανακτήσιμες δαπάνες για τους υποκειμένους στον φόρο, ενώ θα πρέπει πιθανότατα να επιβαρυνθούν με πρόσθετες δαπάνες σε σχέση με την προσαρμογή σε ένα νέο σύστημα υποβολής στοιχείων που θα μπορούσε να εφαρμοστεί για την αντικατάσταση της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Σύμφωνα με την Ιταλία, η ηλεκτρονική τιμολόγηση έχει αποφέρει απτά αποτελέσματα όσον αφορά την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης λόγω της μεγαλύτερης πληρότητας, έγκαιρης διαθεσιμότητας και ιχνηλασιμότητας των πληροφοριών. Το μέτρο είχε επίσης προληπτικό χαρακτήρα, λειτουργώντας αποτρεπτικά έναντι της φοροδιαφυγής και της δόλιας συμπεριφοράς των φορολογουμένων. Η αποστολή τιμολογίων μέσω του SdI έχει παράσχει στην *Agenzia delle Entrate* έγκαιρη και αυτόματη πρόσβαση στις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα τιμολόγια και έχουν σημασία για φορολογικούς σκοπούς. Η επέκταση του μέτρου στους υποκειμένους στον φόρο που επωφελούνται από την απαλλαγή για τις MME επέτρεψε τη συμπλήρωση του συστήματος, αποφεύγοντας τις ασυνέπειες και τα κενά πληροφόρησης. Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές μπορούν να πραγματοποιούν εγκαίρως και αυτόματα ελέγχους συμφωνίας μεταξύ του ΦΠΑ που δηλώθηκε και του ΦΠΑ που καταβλήθηκε.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Ιταλία, τα θετικά εναπομένοντα έσοδα που προέρχονται από τον ΦΠΑ, τα οποία δεν συνυπολογίζονται στον οικονομικό κύκλο, μπορούν να εκτιμηθούν μεταξύ 1,7 και 2,0 δισ. EUR. Επιπλέον, ενώ το 2019, πρώτο έτος εφαρμογής του μέτρου, η *Agenzia delle Entrate*, χάρη στους έγκαιρους ελέγχους των στοιχείων των τιμολογίων, εντόπισε και απέκλεισε απάτες και ψευδείς πιστώσεις ΦΠΑ ύψους σχεδόν 1 δισ. EUR, το 2022 το ποσό αυξήθηκε σε 9 δισ. EUR.

Χάρη στα στοιχεία ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η *Agenzia delle Entrate* παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους φορολογουμένους, όπως προσυμπληρωμένες καταστάσεις αγορών και πωλήσεων, προσυμπληρωμένες κοινοποιήσεις περιοδικού διακανονισμού του ΦΠΑ, προσυμπληρωμένες ετήσιες δηλώσεις ΦΠΑ με το σχετικό χρονοδιάγραμμα των υπολογισμών και προσυμπληρωμένα έντυπα πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων των φόρων που πρέπει να καταβληθούν, να συμψηφιστούν ή να διεκδικηθούν για επιστροφή.

Επιπλέον, η εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης επέτρεψε την κατάργηση ορισμένων υποχρεώσεων, μεταξύ άλλων και κάποιων που δεν εμπίπτουν αυστηρά στον τομέα του ΦΠΑ, όπως είναι η αναφορά των στοιχείων των τιμολογίων για τις εγχώριες συναλλαγές, η υποβολή των στατιστικών δηλώσεων Intrastat για τις αγορές, η υποχρέωση παροχής λεπτομερών στοιχείων για τις συμβάσεις που συνάπτονται από εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, απλής μίσθωσης και ενοικίασης-μίσθωσης και η υποχρέωση αναφοράς των συναλλαγών που αφορούν παραδόσεις αγαθών από τη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου στην Ιταλία.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/593 με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να θεσπίσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου², επιτράπηκε στην Ιταλία να εφαρμόσει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ (στο εξής: ειδικό μέτρο) με σκοπό την εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης για όλους τους υποκειμένους στον φόρο που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος της Ιταλίας, εκτός από τους υποκειμένους στον φόρο που επωφελούνται της απαλλαγής για τις μικρές επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 282 της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2251 του Συμβουλίου³, επιτράπηκε στην Ιταλία να εφαρμόσει το ειδικό μέτρο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 και το πεδίο εφαρμογής του διευρύνθηκε ώστε να συμπεριλάβει τους υποκειμένους στον φόρο που επωφελούνται από την απαλλαγή για τις μικρές επιχειρήσεις η οποία αναφέρεται στο άρθρο 282 της οδηγίας ΦΠΑ.
- (3) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 11 Απριλίου 2024, η Ιταλία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να παρεκκλίνει από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ώστε να μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση.
- (4) Με επιστολές της 12ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή ενημέρωσε τα υπόλοιπα κράτη μέλη σχετικά με το αίτημα της Ιταλίας. Με επιστολή της 13ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ιταλία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.
- (5) Η Ιταλία υποστηρίζει ότι το εφαρμοζόμενο σύστημα υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης, το οποίο διοχετεύει όλα τα εκδοθέντα τιμολόγια μέσω του συστήματος «Sistema di Interscambio» το οποίο διαχειρίζεται η Ιταλική Υπηρεσία Εσόδων, έχει

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² ΕΕ L 99 της 19.4.2018, σ. 14.

³ ΕΕ L 454 της 17.12.2021, σ. 1.

επιτύχει πλήρως τους στόχους του, δηλαδή την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, την απλούστευση της φορολογικής συμμόρφωσης και την αποδοτικότερη είσπραξη των φόρων, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις διοικητικές δαπάνες για τις επιχειρήσεις.

- (6) Στις 8 Δεκεμβρίου 2022 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή⁴ (στο εξής: πρόταση ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή). Η Επιτροπή προτείνει την τροποποίηση του άρθρου 218 και τη διαγραφή του άρθρου 232 της οδηγίας 2006/112/EK. Είναι συνεπώς δυνατόν να εκδοθεί οδηγία για την τροποποίηση των εν λόγω άρθρων η οποία θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση και θα εξαλείψει την ανάγκη να ζητούνται περαιτέρω ειδικά μέτρα για να παρεκκλίνουν από την οδηγία 2006/112/EK. Ως εκ τούτου, από την ημερομηνία κατά την οποία θα απαιτείται από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις εθνικές διατάξεις που ενσωματώνουν την οδηγία που τροποποιεί τα εν λόγω άρθρα, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να παύσει να εφαρμόζεται.
- (7) Η πρόοδος που σημειώθηκε στο Συμβούλιο όσον αφορά τις συζητήσεις σχετικά με την πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή καθιστά σκόπιμη την παράταση του ειδικού μέτρου μόνο για την περίοδο που απαιτείται για τη διασφάλιση της συνέχειας του υφιστάμενου υποχρεωτικού συστήματος ηλεκτρονικής τιμολόγησης έως ότου τεθεί σε ισχύ η τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με τα άρθρα 218 και 232. Εάν η συνέχεια του εν λόγω συστήματος απαιτεί περαιτέρω παράταση του ειδικού μέτρου, η παράταση αυτή θα χορηγείται, κατά περίπτωση, κατόπιν αιτήματος για πρόσθετη περίοδο.
- (8) Το ειδικό μέτρο δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των πελατών να λαμβάνουν έντυπα τιμολόγια στην περίπτωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών.
- (9) Το ειδικό μέτρο δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στα συνολικά φορολογικά έσοδα που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης και δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.
- (10) Επομένως, η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 τροποποιείται ως εξής:

το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται έως την πρώτη χρονικά από τις ακόλουθες δύο ημερομηνίες:

- α) 31 Δεκεμβρίου 2025· ή
- β) την ημερομηνία από την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόσουν εθνικές διατάξεις τις οποίες υποχρεούνται να θεσπίσουν στην περίπτωση που θα εκδοθεί οδηγία για

⁴ COM/2022/701 final.

την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή, ιδίως των άρθρων 218 και 232 της εν λόγω οδηγίας.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.
Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*